

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ומי שיכול לבטל ממלאכתו ואומנותו להקדיש אלו הימים כולם לעבודת ה' ולמוד תורתו אשריו ואשרי חלקו: ספר סדר היום - סדר ראש השנה

הר"ר יואל שרייבער בן הה"ק ר' שמעון סופר מקראקא, בא לביהמ"ד בער"ה, וקרא אותו להרבי יחיאל מאיר מגאסטנין שרוצה לעשות התרת נדרים, אחר התרה אמר הרבי אליהם בזה"ל היום הוא העת הכושר שאחד יוכל לעשות טובה לחבירו, ע"כ מבקש אני מכם שתתפלל בעדי: ספר שיח שרפי קודש - ער"ה

כתב הרב רנ"נ הכהן האבד"ק קאלביעל, שפ"א בעת רד היום בער"ה הי' אצלו חסיד מופלג א' אמר לו בזה"ל דע כי ברגע זו יכולין עדיין לתקן כל השנה. ע"י תשובה אמיתית מתוך עומק הלב: ספר שיח שרפי קודש - ער"ה

סיפר הרב"צ אוסטראווער זי"ל ששמע מהה"ק ר' אלעזר ביאליסטאקער זצ"ל פי' הגמ' (בפ"ק דמס' ר"ה) למה תוקעין וכו' לערבב את השטן, היינו עפימ"ש בירושלמי (הובא שם בתוס' ז"ל) כד שמע וכו' בהיל וכו' ע"ש וע"כ מזה גופא מערבבין אותו, שהנה השטן טוען בקטרוגו רח"ל שישראל לא שמרו את התורה כראוי, ואין רוצה לקבל טענותם של מליצי יושר שמתרצים זאת בסיבת דאגת בנ"י בפרנסתם ורוב טירדתם שעי"ז המה בהולים ואינם נותנים ללבם לעשות מה שמוטל עליהם, וא"כ עתה שגם הוא בהול מצד שסובר שבא יום משפטו כמ"ש הירושלמי הנ"ל, א"כ בזה נסתתמו טענותיו שהרי הוא בעצמו בעת שיש לו דאגה הוא בהיל וא"כ שפיר יש ללמד זכות על ישראל מגודל טרדתם ודאגתם מפרנסתם כל השנה עכלה"ק: ספר שיח שרפי קודש - ער"ה

מילי דרבותינו הקדושים

הלא ראש השנה הוא יום טוב, ובמשנה (ר"ה דכ"ט ע"ב) יום טוב של ראש השנה וכו', והוא יום שמחה, על כן אומרים שהחיינו, ומה שכתב האר"י ז"ל לבכות, הוא משום גלות השכינה וכו', וכדי שידיננו השם יתברך לטובה, והוא שכתוב (נחמיה ח') לכו אכלו משמנים וכו' ואל תעצבו כי חדות ה' הוא מעוזכם, והבכייה שבוכין הוא בכייה של שמחה על שהחיינו והגיענו, על כן, כיון שהוא יום שמחה ראוי לזכור ירושלים כמו שכתוב (תהלים קל"ז) אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי, שקבלנו זה בשבועה ובקללה, כמו שכתוב (תהלים שם) אם אשכחך ירושלים וגו': (כש"ט ח"ב דכ"ב ע"ב): ספר בעל שם טוב על התורה

...הנה היוצא מזה כי אמנם כמה צריך להיות גדולה השמחה מן ראש השנה, יום שמונח כללית כל הטובות שבעולם, כל האחרית, הגאולה העתידה, וקבלת כל התורה כולה, גם כל המועדות מונחים ביום זה, כי הוא יום דין הכולל כל הבריאה כולה, ואם כן מה שאחרים נוהגים לרקוד בר"ה, הנה זה אמנם מנהג יפה: ר' ירוחם ליוואוויץ המשגיח ד'מיר זצ"ל, דעת תורה - פ' ראה

וזה פירוש יום תרועה מקרא קודש זכר ליציאת מצרים ומה ענין זה ליציאת מצרים, אולם כנ"ל שהוא זכר שכל מצרים שיש לפעמים לטוב הוא כדי לצאת אחרי כן ביתר שאת לצרף ולזכך: שפת אמת ליקוטים - לראש השנה

בשם הרי"מ מגוסטנין זצ"ל, על מה שאנחנו אוכלים בר"ה דב"ש כי דב"ש ר"ת 'שימה 'דמעתי 'בנאדך עכל"ק: ספר שיח שרפי קודש

<u>עניני שמיטה הבעל"ט בצד ב' של הגליון</u>

באין מליץ יושר כו'. דעיקר הוא דאדם אף על פי שחטא רק כיון שיודע שחטא ומבקש מלפניו יתברך שימחול לו ומכיר בשפלותו זה הוא גופא למליץ יושר לפניו. וזהו באין, במדה שאדם מחזיק עצמו לאין, זה גופא מליץ יושר: ספר קדושת לוי

כי חק לישראל הוא משפט וכו' (תהלים פ"א, ה'). הכלל, שהקדוש ברוך הוא משפיע שפעו טוב על ישראל וישראל הם מצמצמים את השפע כל אחד לרצונו לחיים ולשלום כו'. וזהו כי חק לישראל הוא, חק הוא לשון צמצום: ספר קדושת לוי

פתחון פה למיחלים לך. בשם החי' הרי"מ זי"ע כי במחשבה קל הוא אבל לפתוח פה הוא דבר קשה, והבקשה ליתן פה והבן: ספר שיח שרפי קודש

איתא בגמרא אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה שנאמר באשר הוא שם פירש רש"י לא על מה שעתיד לעשות כו' וזה מילתא דפשיטא, לכן נראה דגם על מה שכבר עשה אין דנין רק לפי מעשיו של אותה שעה והגם דעיקר הדין על מה שעבר מכל מקום העבירות שעשה השאירו בו פגם ורושם לכן אי שב בתשובה והסיר העון מנפשו אין עליו דין רק לפי מעשיו שיש בו עדיין רושם באותה שעה: שפת אמת ליקוטים - לראש השנה

ראש השנה, כן נקרא היום ההוא בדברי רבותינו בתורה שבע"פ, וכן הוא שם המורגל בפי כל ישראל, הנה להיות היום ההוא יום הדין והגבורה, ושיעור קומה של כל מדה הוא עשרה, והנה עשרה פעמים אלק"ם בגימטריא ר"ש השנ"ה, רק שניתוסף בראש השנה א', המרמזת לאלופו של עולם המחיה את כל באי עולם העוברים לפניו כבני מרון: ספר בני יששכר - מאמרי תשרי - מאמר ב' א'

על התורה ועל העבודה

נוהגין לטבול פרוסת המוציא בדב"ש בגימ' א"ב הרחמ"ן או א"ב הרחמי"ם (עיין בכונת מי כמוך אב הרחמן), ויש לרמז בדברי שלמה דבש מצאת אכול די"ך [משלי כ"ה ט"ז] סוד י"ד האוחזת בשופר, אשר י"ד משלמת ש"ו (דב"ש) מן שופ"ר למנין ש"ך, ומתמתקים ע"י השופר דיני ש"ך ופ"ר כידוע, הבן ואין להאריך בכאן: ספר בני יששכר - מאמרי חדש תשרי - מאמר ב' י"ג

בפיוט והוא באחד ומי ישיבנו ונפשו אותה ויעש נורא וקדוש. שמעתי בשם בוצינא קדישא זצ"ל שהפשט הוא כך שבאם אחד רוצה לחזור בתשובה שלימה לפני ד' והוא באחד ר"ל שאין לו מי שיסייע אותו וגם הוא רחוק מאוד מהצדיק הדור ואין חבוש יכול להתיר עצמו מבית האסורים אבל ונפשו אותה ר"ל שנפשו הקדושה רוצה מאוד לחזור בתשובה שלימה על עונותיו רק לפי שסכך עליו היצר במסך המבדיל וכעבות העגלה חטאה ע"כ קשה עליו לפרוש מעבירות שבידו מה עושה הקב"ה חותר לו חתירה מתחת כבודו ית"ש ויעש קדוש ר"ל שבורא לו מלאך א' שיסייע לו שיחזור בתשובה כי הבא לטהר מסייעין לו ודו"ק: (כ"י מהצה"ק רמ"מ מווארקי ורי"ד מאמשינוב זצ"ל): ספר שיח שרפי קודש - ער"ה

ובזה נבאר ענין הפלוגתא (ר"ה ט"ז.) חד אמר אדם נידון בכל יום, וחד אמר נידון בראש השנה. ובאמת אלו ואלו דברי אלקים חיים, כי לפי מה שכתבנו לעיל, בראש השנה הוא יום פתיחת האוצרות שהשפע בא לעולם, רק בראש השנה השפע עדיין בבחינת קול ובכל השנה הוא נעתק מבחינת קול לדיבור ומשום הכי גם בכל יום נידון על השפע, וזהו כוונת מאן דאמר אדם נידון בכל יום. ומאן דאמר אדם נידון בראש השנה, שאז הוא פתיחת האוצרות שהשפע בא לעולם. וזה וזה סובר אדם נידון בכל יום גם כן שהשפע בכל יום הוא גם כן נמשכת ונעתקת מבחינות קול לדיבור

ראש השנה לשמיטין ויובלות

ראש השנה לשמיטין כמו שמוט כל בעל משה ידו, וליובלות לשון דרור כמבואר בגמרא מדייר בי דיירא ומוביל סחורה בכל מדינתא כו', וממילא ולנטיעה, שכיון שהאדם יוצא חפשי כנ"ל, וכמו שפירש מוז"ל יוסף יצא בראש השנה מבית האסורים, דהיינו הנקודה של יוסף, על ידי זה יכולין לנטיעה, נטיעה של חיי עולם שנטע הש"י בתוכנו, (וקאמר בגמרא שפירות נטיעה זו אסורין עד ט"ו בשבט, שאף על פי שבראש השנה יורד חיים שהיא חיי עולם היינו התורה גם כן, עם כל זה אסור הוא בבית אסורין שאין כל אדם יכול להבין באר היטב עד ט"ו בשבט שכתוב הואיל משה באר כמו שביאר כל זה מוז"ל): שפת אמת ליקוטים - לראש השנה

בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין הוא הנקודה שיש בכל דבר הוה מהש"י המחי' והמהוה כל הוה ויש כח הפועל בנפעל כנודע ונקודה זו נקראת יוסף שיש לה תמיד תוספות חיות כי הוא מעיין הנובע אך כי הוא בבית אסורין כל ימות השנה, והיא ערלה דחפיא על ברית, ובראש השנה שניתוסף חיות חדש על כל השנה ממילא נעשה נקודה זו בן חורין, כמו שאמרו לשמיטין וליובלות, שיש חירות שעל ידי הארה החדשה שעדיין נקי בלי חטא בורח הסטרא אחרא, ולזאת צריכין לראות בראש השנה לקבוע נקודה זו שהוא עיקר החיות בקבלת עול מלכות שמים, וזה שמבקשים בראש השנה על מלכות שמים מלוך כו' כמו שכתוב מבית האסורים יצא למלוך כו' וכפי קבלת החיות בראש השנה כן פועל אחר כך וזה שנה שאין תוקעין בתחלתה כו' שצריכין לקבוע הארת השנה בראש השנה כמו שאמרו לנטיעה כו', וזה אמרו לפני מלכיות בראש השנה כדי שתמליכוני עליכם שזה מועיל על כל השנה: שפת אמת ליקוטים - לר"ה

בער"ה של שמיטה הי' הפאניוויזער רב זצ"ל אומר "גוט שבת ארץ ישראל" והנה להבין מהות הענין מהו שהשפע תנתן בכל יום ולמה לא תנתן בפעם אחת. להבין, נקדים מאמר חכמינו ז"ל (יומא ע"ו.) שאלו תלמידיו את ר' שמעון בר יוחאי מפני מה ירד המן בכל יום, למשל לאב שרוצה לבנו שיבוא אצלו תמיד הוא נותן לו מתנה בכל יום ואינו נותן לו מתנה כוללת, כי לא יבוא אליו לכן נותן לו מתנה בכל יום שיהיה נצרך אליו בכל עת ויבוא אצלו תמיד וגם ידע שהוא נצרך אליו ולית ליה מדליה כלום. וזהו ענין נמי שנותן השם יתברך שפע בכל יום, כדי שנדע שאנו צריכין אליו תמיד וזהו בשביל אהבת הבורא ברוך הוא שרוצה להשתעשע עם ישראל בניו ולקבל ממנו תענוג כאב מבנו לכן ישלח לו השפע החיונית מידי יום ויום כדי שנדע שאנו צריכין אליו בכל יום ובכל עת ובכל שעה. והנה כל זה כדי שיקבל מאתנו אבינו שבשמים תענוג וחמדה בנתינות שיר ושבח להבורא ברוך הוא על המשכת השפע שיורדת מבחינת קול לדיבור, דהיינו שהשפע החיונית פשוט באה לפי רצון הצדיקים אם לחיים או לפרנסה או לשכל כן נמשכת השפע. וזהו כוונת חכמינו ז"ל לא ניתנה התורה אלא לאוכלי המן, הוא כמו זר נחשב, כי יתחמץ לב האדם לומר הלא בעת הזאת אנו רואין שהמן איננו יורד. אך הפירוש הוא כך, המן היו צריכין ללקט בכל יום כדי להצטרך לה': וכו': ספר קדושת לוי

...וזהו כוונת דוד המלך ע"ה (תהלים י"ז, ב') מלפניך משפטינו יצא עניך תחזינה משרים, כלומר שיצא משפטינו לפניך שלא תביט ותסתכל על משפטינו, כי לפי משפטינו בודאי אנחנו חייבים, רק בעצמך תשפוט ותדין אותנו ואז בודאי נהיה זכאים במשפט, כי עיניך תחזינה משרים, כי רחום וחנון ובידך לעשות לפנים משורת הדין למחול על עונותינו להשפיע לנו חיים וברכה וטובות וישועות ונחמות אמן כן יהי רצון: ספר קדושת לוי

א גוטין יום טוב - תחל שנה וברכותי'
כתיבה וחתימה טובה - שנת גאולה וישועה

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally! In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #887

לזכר עולם יהי' צדיק
הרה"ק ר' ישראל בן הרה"ק ר' אשר זצוק"ל הינוקא מסטאלין
מנו"כ בפראנקפורט נלב"ע ב' דר"ה תרפ"ב
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.